ODR Samhällsinformation

VÅRT SVARTÅDALEN

Svartådalens Bygdeutveckling

FOTO: ANDERS HEDLUND

#27 2025

Nyhetsbrev för dig som bor i Svartådalen. Ges ut av Svartådalens Bygdeutveckling • www.svartadalen.se • november 2025

PÅ GÅNG I SVARTÅDALEN

VÄSTERFÄRNEBO HEMBYGDSFÖRENING

NU KAN VI HYRA UT FÄRNBOSTUGAN!

Västerfärnebo Hembygdsföreningen har nu möjlighet att hyra ut Färnbostugan. Stugan har stort kök, en sal för 30 personer och är handikapp anpassad.

Vid intresse kontakta styrelsen och då i första hand Erik Pettersson, erik@vasterfarnebo.se eller 070-557 46 49.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Äntligen! Jordbruksverket har fattat beslut om att godkänna vårt projekt Platsutveckling Svartådalen, så nu kan vi köra igång. Projektet kommer att involvera såväl Region Västmanland (som är en stor medfinansiär), som Sala kommun och Sverige Lantbruksuniversitet. Syftet är att hitta nya perspektiv på vår bygd, bygga vidare på de insatser som gjorts tidigare kring lokalekonomisk analys mm och att hitta nya samarbetsvägar mellan föreningar, företag och andra. Projektet löper över tre år, och finansieras med ca 2 000 000 kr av Jordbruksverket, 500 000 kr av Region Västmanland och med ytterligare ca 500 000 kr av Leader Nedre Dalälven. Tack för detta förtroende! Den som kommer att leda projektet är Sara Westerdahl, som till vardags jobbar med just landsbygdsfrågor på Sveriges Lantbruksuniversitet, vilket vi förstås är extra nöjda med.

Utöver Platsutveckling Svartådalen finns det förstås massor av annat att se fram emot under 2026. T ex blir det en ny upplaga av Svartådalsveckan, där det finns flera spännande delar att utveckla. Föreningen kommer också att jobba vidare med sina vanliga aktiviteter, och fortsätta bevaka bygdens intressen.

Så här inför den stundande juletiden uppmanar jag alla att ta hand om nära och kära och andra som kan behöva lite extra omtanke. De flesta av oss lever i ett orimligt överflöd: dela gärna med er till de som inte har det så, eller varför inte bjuda in lite extra människor till julfirandet?

Återigen: kontakta gärna med eller någon annan i styrelsen om ni har förslag eller synpunkter kring föreningens verksamhet. Ni är alltid välkomna att när som helst höra av er till mig (tel: 070-574 66 83, epost: johan.ostlund@giersbo.se).

Avslutningsvis vill jag önska alla en riktigt god jul och ett gott nytt år!

Johan Östlund
Ordförande i Svartådalens Bygdeutveckling

Vi som verkar i Svartådalens bygdeutveckling värnar om att arbeta med frågor som är till gagn för vår bygd.

För att kunna göra detta behöver vi ibland stanna upp och reflektera över vad som verkligen gagnar bygden. Lägger vi vår tid på rätt saker? Driver vi de frågor som ni som bor i bygden anser vara viktigast? Och skiljer det sig mellan Svartådalens olika delområden? Vi är därav mycket tacksamma om Du vill ge oss feedback genom att svara på några frågor - Du når dessa via QR-koden. Varje svar är en värdefull återkoppling och kommer att beaktas!

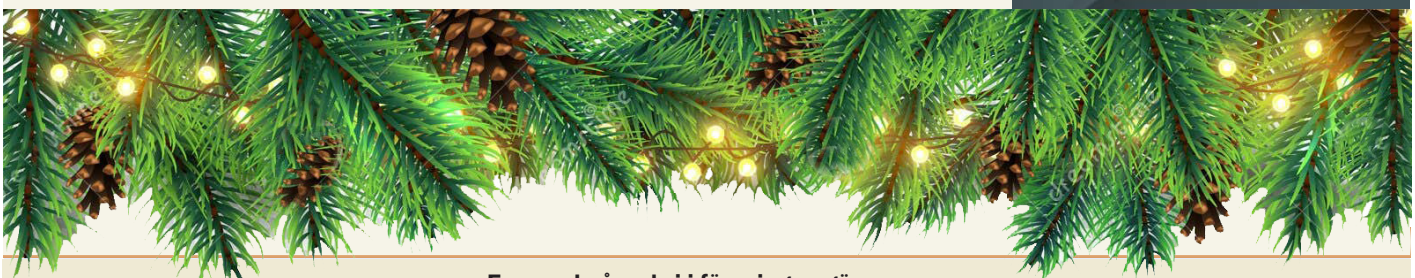

Svartådalens Bygdeutveckling

Svartådalens Bygdeutveckling är en ekonomisk förening som arbetar för att hålla vår bygd levande. Svartådalen innefattar Västerfärnebo och Fläckebo socknar samt omgivande områden.

Föreningen startades med målet att se till att bygden har tillgång till bra service, verka för att hålla skolor levande och arbeta för att samarbetet mellan markägare, boende, föreningar och företag ökar. Vårt huvudmål är att vår bygd alltid ska vara levande och attraktiv att bo i och besöka.

Exempel på vad vi i föreningen gör:

- Tar hand om skötsel av leder för vandring, cykling, kanot och Paradisbadet.
- Driver utvecklingsarbete och lyfter fram frågor som är viktiga idag och för framtiden till kommunala politiker, som bredband, skola, boende, energi, postservice och samhällsservice.
- Driver webbplasten: *svartadalen.se* samt Facebooksidorna: *"Svartådalen", "Vi i Svartådalen" och "Svartådalens Natur och Kulturcenter".*
- Driver Svartådalens Besökscenter med information om bygden, samhälls– och turistinformation.
- Arbetar med utveckling av *Svartådalens Natur- och Kulturcenter* och *Svartådalens Friluftsområde.*

Tillsammans håller vi landsbygden levande, kontakta oss gärna med förslag som kan göra bygden bättre! Mejl: *info@svartadalen.se*

Vi som arbetar i styrelsen:

Johan Östlund, ordförande
070-574 66 83

Ledamöter:
Maria Ekdahl
Johan Eklöf
Cajsa Johansson
Leo Valentine
Jenny Westerback
Lennart Westerdahl
Sara Westerdahl

Adjungerade ledamöter:
Sofia Jonsson och Lisa Nylinder

Kontakta oss gärna om det är något du undrar eller har synpunkter på. mejla till: *styrelsen@svartadalen.se*

Bankgiro: 5399-2731
Swish: 123 608 34 48

En glimt från Lasjö Vilt

Hjortbönderna i Lasjö, Alex Nyfjord och Linda Jax, har tidigare presenterat sig, sina dovhjortar och verksamheten på gården Lilla Bjurfors här i tidningen, och här kommer en liten uppföljning om vad som händer på gården i advents- och juletid.

Bakgrund

När paret köpte gården 2015 fanns redan idén om att bygga ett vilthägn för dovhjort. Samtidigt påvisade skogsplanen att en del av skogen som skulle komma att hägnas in var aktuell för avverkning och för att inte senare behöva klippa upp hägnet för skogsmaskiner, och för att ge kommande granplantor en chans att växa på sig lite innan hjortarna flyttade in, så gjordes därför en avverkning relativt direkt. De tror att nyplanteringen gjordes 2017 och 2019 flyttade hjortarna in.

Nuläge

I och med åren har både djurstammen och de små granplantorna växt på sig och i år har paret konstaterat: de nyplanterade granarna har nu nått perfekt julgransstorlek! Det var därmed ofrånkomligt att följande idé skulle väckas: att erbjuda andra möjlighet att komma och hugga sin egen advents- eller julgran, omgivna av nyfikna dovhjortar.

Och sagt och gjort: under två adventssöndagar (30 nov och 21 dec) kommer paret nu ta med sig ett par grupper ut i hägnet på en naturupplevelse kombinerat med ett advents/juläventyr. Det blir en ca två timmars upplevelse som börjar med en tyst, smygpromenad in i hägnet, med förhoppningsvis flera fina glimtar av djuren och natur i vinterskrud. Gruppen landar en stund vid en sprakande lägereld och bjuds på glögg, kaffe, varm choklad, pepparkakor och saffransbröd. Här berättar paret mer om de vackra djuren och hur de lever.

Därefter är det dags att smyga vidare, i jakt efter den perfekta granen. Eftersom granarna inte ingår i kommersiell odling utan växer i godan ro i hägnet så är de alla unika. De är inte besprutade och endast gödslade av naturligt hjortbajs. Familjen väljer ut den gran som passar dem bäst, hugger/sågar ner den och lämnar sedan gården med en gran att lysa upp gården eller hemmet med, och förhoppningsvis ett fint minne ihop med nära och kära.

Om du vill veta mer om parets och hjortarnas tillvaro i Lasjö, se till att följa dem på deras sociala medier:

Facebook: Lasjö Vilt

Instagram: lasjo_vilt

SÄTRA BRUNN

Vi längtar efter snö så hela Sätra Brunn blir sådär magiskt vackert!

Fyll på med lugn och energi hos oss innan jultempot tar över!

Hos oss kan du få en stund av stillhet och omtanke. Landa, återhämta dig och ladda batterierna - så står du stark, mjuk och fylld med ny energi när julen knackar på.

Vi har olika slags dagspa och övernattningspaket, se mer på vår hemsida www.satrabrunn.se/spa

Vi serverar inte julbord, men det kan man ju få nog av på andra håll. Vill ni boka en riktigt god middag hos oss hör ni av er till info@satrabrunn.se eller 0224-546 00.

Lunch och middag serveras onsdag-lördag och menyerna uppdateras veckovis på www.satrabrunn.se/mat

Och snart är det dags för Nyår - Fira det med oss!

Här får du en rofylld spavistelse och festlig avslutning på år 2025 i samma paket.

För endast 4.395 kr/person får du allt detta:

- Lunch
- 3-rätters nyårsmiddag med vinpaket
- Musikquizz
- Champagne vid 12-slaget
- logi i dubbelrum (incheckning före lunch och utcheckning kl 13 på nyårsdagen
- Härlig frukostbuffé
- Fri tillgång till vår stora spaanläggning under hela din vistelse

Välkommen till ett magiskt nyårsfirande i familjär inramning!

Läs mer om vårt fina nyårsfirande:
www.satrabrunn.se/boendepaket/nyar/

PS. Ta med hunden om ni vill, vi har inga fyrverkerier av hänsyn till djur och natur

Ändrade öppettider!
I december och januari har vi ändrade öppettider pga storstädning och underhållsarbete. Aktuella öppettider presenteras på vår hemsida.

BRUNNSMUSEET SÄTRA BRUNN

Sätra Brunn är en kurort med välbevarad brunnsmiljö från 1700. Hit har människor kommit i alla tider för att "dricka brunn" och må bättre. Brunnsmuseet arbetar för att bevara och tillgängliggöra de historiska värdena på Sätra Brunn.

Under 2025 har Brunnsmuseet uppmärksammat kurorten Sätra Brunns 325-årsjubileum. Nu i december avslutar vi jubileumsåret med att publicera Brunnsmuseets minnesluckor – en adventskalender med nedslag i brunnskonst, brunnslitteratur och brunnshistoria. Adventskalendern hittar du på Brunnsmuseets sociala medier under december!

Den 25 februari 2026 uppmärksammar vi Ove Hidemarks postuma 95-årsdag med att berätta vad vi har gjort hittills i Projekt Hidemark – med fokus på brunnens bebyggelse och arkitektur såsom den formats och bevarats.

Den 25 mars 2026 lanserar vi Brunnsplatser 2.0 – en utökad och på flera sätt förbättrad ljudvandring och artikelserie med utgångspunkt från olika historiska platser på Sätra Brunn. Du hittar Brunnsplatser via webbplatsen kulturarvvastmanland.se.

Följ @brunnsmuseet på sociala medier (Instagram, Facebook, YouTube) och prenumerera på vårt nyhetsbrev som skickas ut första dagen varje månad. Länkar hittar du på vår webbplats: www.brunnsmuseet.se.
E-post: museet@brunnsmuseet.se
Postadress: Brunnsmuseet, Urban Hjärnes väg 5, 733 95 Sala

Text: Gustav Fröjdlund

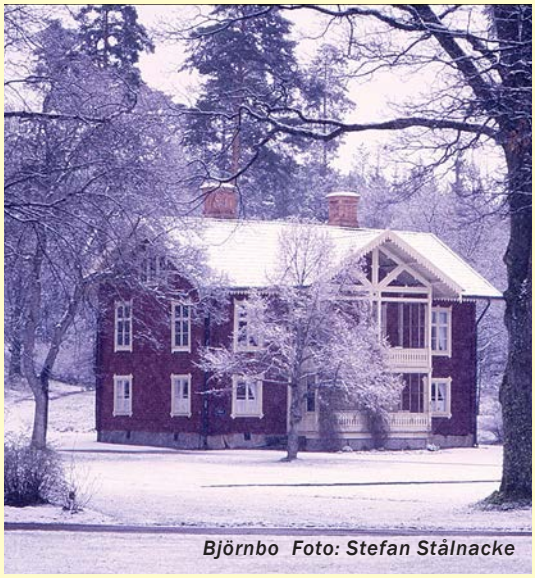

Björnbo Foto: Stefan Stålnacke

I SAMARBETE MED:

Svartådalen

Vidderna Ljuset Lugnet

Vi behöver bli fler som vill bidra för bygden!

Svartådalens Bygdeutveckling är en ekonomisk förening bestående av privatpersoner, lokala företag och föreningar som arbetar aktivt för att hålla bygden kring Svartån i Västmanland levande. Föreningen arbetar för att främja en positiv utveckling i området, med ett livskraftigt näringsliv och en välmående befolkning. Föreningens medlemmar bidrar till arbetet på olika sätt, vissa med arbetsinsatser och vissa med ekonomisk sponsring, antingen som företag, förening eller privatperson. Alla insatser är mycket värdefulla för föreningens möjlighet att påverka och bidra till områdets utveckling och nu hoppas vi kunna bli fler.

Vad gör vi i föreningen?

Besökscentret
Vi driver Svartådalens besökscenter i centrala Västerfärnebo. Här finns turistinformation för alla behov samt utställningar om traktens djur och natur, kulturhistorien samt om skogsbranden 2014. Det finns också en forskarsal där vi samlar material om bygden för framtiden samt ett exkursionsrum och naturskola för barn. Lokalen har även ett mötesrum som kan hyras.

Lokal information och samverkan
Vi ger ut tidningen Vårt Svartådalen i syfte att ge invånarna en samlad information om vad som pågår i trakten.

Politisk påverkan
Vi lyfter fram frågor som är viktiga idag och för framtiden till kommunala politiker, bland annat vid vårt årliga möte om landsbygdsfrågor med Sala kommuns politiker. Det kan t.ex. gälla skola, boende, energi, post- och annan samhällsservice.

Guidningar Hälleskogsbrännan
Föreningen ordnar vid förfrågan guidningar vid Hälleskogsbrännan. Deltagarna är intresserade av alltifrån brandens påverkan på djur- och naturliv till att höra guidens personliga beskrivning av hur tiden var för oss som bor i trakten.

Vad vill du att vi ska arbeta med?
Vi vill gärna veta vad du vill att vi ska arbeta med i föreningen. Fyll gärna i vår ständiga enkät (som finns i QR-koden) eller mejla oss (se kontaktuppgifter nedan).

Vill du bli medlem?

Du är varmt välkommen att bli medlem i Svartådalens Bygdeutveckling (ekonomisk förening). Medlemsavgiften är 300 kr per år. En engångsinsats på 2.000 kr tillkommer, som återbetalas när medlemskapet avslutas. Medlemsavgiften betalas in till Bankgiro 5399–2731. Maila även dina/ företagets/ föreningens uppgifter till mailadressen nedan.

Tveka inte att höra av dig om du har några frågor, idéer till nya satsningar/projekt, eller vill hjälpa till på annat sätt. Allt är välkommet!

www.svartadalen.se

styrelsen@svartadalen.se

Kulturföreningen Kilbolokalen

Svartådalens Bygdeutveckling

I Kilbolokalen är det fortsatt aktiviteter av olika slag. Håll koll på vår Facebook-sida för mer information!

Nybörjarkurs i Bugg + onsdagsträning
Det här är kursen för dig som vill ha mycket personlig feedback och vara i liten grupp när du lär dig dansa. Kontakta Tea Onerhed på telefon 070-4265251 eller via messenger för anmälan och mer information och om kommande kurser!

Kunskapsmobilen Folklab Torsdagar 13-17 jämna veckor
Kunskapsmobilen är FolkLab på hjul, en rullande verkstad för nyfikenhet, teknik och lärande – för alla åldrar (senior som ungdom, barn som vuxen)!
Testa 3d-printing, VR, laserskärning, vinyltryck (t.e.x på en t-shirt, ta med en!).
Behöver du hjälp med din smartphone eller annan teknik så kan vi också hjälpa till!
Testa ny teknik, bygg, skapa och var kreativ.
Allting helt utan kostnad!

Chillbo rullar på som vanligt
tre fredagar/månad, se Facebook-sida för mer information.

Svartådalens Bygdeutveckling

Vill du bli medlem?
Företag, förening och privatperson.
Bli medlem i Svartådalens Bygdeutveckling ekonomisk förening!
Medlemsavgiften på 300 kronor per år betalas in till Bankgiro 5399-2731.
En engångsinsats på 2000 kronor tillkommer. Den betalar du in samtidigt med inbetalningen av din första medlemsavgift.

Vill du bli företagssponsor?
Vill du bli företagssponsor och stödja vårt arbete skulle det vara varmt tacksamt!
Skicka ett mejl till *styrelsen@svartadalen.se* så skickar vi avtalshandlingarna och berättar mera om marknadsföring ni får, eller läsa mera på: *www.svartadalen.se*

Vill du bli volontär?
Vill du hjälpa till som volontär? Anmäl gärna ditt intresse med namn, telefonnummer och mejl till *styrelsen@svartadalen.se*

Företagssponsorer

- Ceders Advokatbyrå AB
Tel. 0224-170 86

- Fallängtorp AB
Tel. 070-736 36 82, 073-091 87 81
www.fallangetorp.se

- Mellanskog Ekonomisk Förening
Tel. 010-482 80 00
www.mellanskog.se

- Sala Sparbank
Tel. 0224-850 00
www.salasparbank.se

Vi är mycket glada och tacksamma över ert stöd till verksamheten för bygden!

I KORTHET

Äntligen kommer det att hända lite mera på Svartådalens Besökscenter och i bygden. Det nya projektet kan du läsa mer om i Ordförande Johan Östlunds artikel.

I Färnbostugan kommer Västerfärnebo Hembygdsföreningen starta med tematräffar efter nyår. Själv tänker jag mig att kunna ha träffar med dels textil anknytning och även något annat. Hör gärna av dig till ingmari@vasterfarnebo.se eller 076-806 42 80 om du har idéer kring olika tematräffar.

Material som text och bild till nästa nummer av Vårt Svartådalen ska vara inskickat senast söndagen den 18 januari 2026 till styrelsen@svartadalen.se

Ingmari Wistrand Martinsson
Medlem i Svartådalens Bygdeutveckling

Vi efterlyser bidragsgivare!
För att trycka upp Vårt Svartådalen och distribuera den till alla hushåll har vi en kostnad på ca 4 000 kr/nummer.
Om du tycker att det är viktigt att nå ut med informationen från Svartådalen och våra medlemsföreningar och medlemsföretag så kan du bidra genom att swisha en peng till 123 608 34 48.

Tack på förhand!

MEDLEMSFÖRMÅN!

Alla medlemmar i Svartådalens Bygdeutveckling ek. för. kan bidra med text/bild till Vårt Svartådalen.

Ge oss tips! Vilken information vill du som läser Vårt Svartådalen hitta i tidningen?

Maila: styrelsen@svartadalen.se.

Uthyrning av möteslokal
Medlemsföreningar och medlemsföretag i bygden kan hyra Svartådalens Bygdeutvecklings möteslokal inklusive pentry med möjlighet till kaffebryggning, pris 300 kr. Övriga föreningar och företag i bygden, pris 600 kr. Bokning sker genom Kjell Eklund kjell@svartadalen.se eller Ingmari Wistrand Martinsson 076-806 42 80 eller mejl till ingmari@vasterfarnebo.se